

Các ủy viên bộ chính trị và đại biểu quốc hội hiện tại có thể lập kỳ công cứu nước và cứu Đảng nếu...

Tôn Thất Thiện

Sau đại hội IX của Đảng Cộng sản vừa qua, một số chuyên gia và nhứt là doanh nhân ngoại quốc xoa tay khoái trá, hí hửng cho rằng tình hình Việt Nam sẽ được cải thiện ngay như họ mong muốn vì có thay đổi lớn trong hàng ngũ lãnh đạo của Đảng. Nhưng họ đã lầm to. Sau mấy chục năm đập đầu vào vách họ vẫn chưa hiểu rằng Đảng Cộng sản Việt Nam là một tổ chức sinh hoạt theo nguyên tắc quyết định tập thể và tuyệt đối phủ nhận cá nhân: đường lối, chính sách mà mọi đảng viên, từ cao nhất đến thấp nhất, phải chấp nhận và thi hành căn cứ trên những cương lĩnh đã được thông qua tại các đại hội.

Cương lĩnh quy định chính sách và hành động mà tất cả các cán bộ, đảng viên, nhân viên nhà nước và toàn dân Việt Nam phải tôn trọng và thi hành trong năm năm, nếu không nói là mười năm tới, đã được Đảng thông qua trong đại hội IX tháng 4 vừa rồi. Nó vẫn là một cương lĩnh phản động cản đường tiến của đất nước, nhưng nó sẽ có giá trị cho đến khi được một đại hội khác sửa đổi hay thay thế nó. Do đó, không vì ông Nông Đức Mạnh nắm chức vị tổng bí thư, và bộ chính trị mới không gồm Lê Khả Phiêu và bè phái của ông ta nữa, mà đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam sẽ đổi thay ngay.

Trong điều kiện nêu trên, tình hình sẽ vẫn bị kẹt như trong mấy chục năm qua. Trừ phi có hai chuyển biến sau đây: 1/ các ủy viên bộ chính trị mới sẽ lợi dụng tình thế mới để lấy những quyết định cần thiết nhằm sửa đổi cương lĩnh. 2/ các đại biểu quốc hội mới sử dụng quyền hiến định của mình để tu chỉnh Hiến pháp tạo điều kiện cho những cải tổ cần thiết.

Sửa đổi cương lĩnh

Tuy cương lĩnh hiện tại gò bó, nhưng nó có thể sửa đổi hay thay thế được. Những ủy viên bộ chính trị mới có thể làm việc này được. Địa vị của họ, cùng sự tụt hàng của nhóm Lê Khả Phiêu và những phần tử phản động vây quanh ông này, và sự bùng nổ đang nhóm lên

của một số thành phần trung ương Đảng gây hy vọng, tuy là một hy vọng rất nhỏ, rằng họ có thể thực hiện được những sự cải tổ cần thiết cho đất nước này. Việc này không làm ngay được, nhưng trong tương lai, trong đại hội tới, trong năm năm nữa, hay trong một đại hội đặc biệt, triệu tập trong hai năm rưỡi tới, họ có khả năng làm việc này nếu thực sự họ có ý chí cải tổ và có tinh thần yêu nước đủ cao và can đảm để lấy những quyết định táo bạo.

Tất nhiên, việc trên đây phải được chuẩn bị kỹ càng. Những người trách nhiệm phải cứu xét, cân nhắc tầm quan trọng và thứ tự ưu tiên của mỗi biện pháp, để biết phải đưa cái gì ra trước, cái gì ra sau, và hậu quả sẽ ra sao. Phần khác, họ phải vận động các ủy viên trung ương để được đa số ủng hộ những đề nghị họ đưa ra. Và để ăn chắc về điểm này, họ phải thu xếp thế nào để trong đại hội, hay đại hội đặc biệt tới, họ sẽ có đủ đa số để đề nghị họ được thông qua. Việc này họ có thể làm được vì họ là nhóm có uy thế trong bộ chính trị, có khả năng tuyển chọn đại biểu các đại hội tới trong những thành phần tiến bộ ... Ngoài ra, họ phải có một sự hợp tác chặt chẽ của các đại biểu quốc hội. Và đây là điều kiện căn bản thứ hai để tạo ra một thế mới mở đường cho cải tổ.

Vai trò trọng yếu của đại biểu quốc hội trong tình trạng mới

Tầm quan trọng của vai trò của các đại biểu Quốc hội được ghi rõ trong chương VI của hiến pháp Việt Nam năm 1992. Theo điều 83 của hiến pháp này, quốc hội là "*cơ quan đại biểu cao nhất của nhân dân, cơ quan quyền lực Nhà nước cao nhất của nước Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam*". Hơn nữa, quốc hội là "*cơ quan duy nhất có quyền lập hiến và lập pháp*". Theo điều 84, quốc hội có nhiệm vụ và quyền hạn "*làm hiến pháp và sửa đổi hiến pháp*". Phần khác, theo chương XII, điều 146, hiến pháp nước Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam là luật cơ bản của nhà nước, "*có hiệu lực pháp lý cao nhất*", và

"*mọi văn bản pháp luật khác phải phù hợp với hiến pháp*". Cuối cùng, theo điều 147 của hiến pháp, "*Chỉ có quốc hội mới có quyền sửa đổi hiến pháp*". [Tác giả chép đậm]

Những điều trên đây cho thấy rõ rằng nếu bộ chính trị hiện nay mở đường cho một số ứng cử viên tiến bộ vào quốc hội, thì hiến pháp tu chỉnh được để quốc hội và chính phủ có thể áp dụng những chính sách cải tổ thật sự được.

Tu chỉnh hiến pháp là quyết định tiên quyết để quốc hội có thể làm đúng vai trò "*cơ quan đại diện cao nhất*" của nhân dân, và "*cơ quan quyền lực cao nhất*" của nhà nước Việt Nam. Trong tu chỉnh này sẽ xoá bỏ những khoản dành cho Đảng Cộng sản và Mặt trận Tổ quốc những quyền đặc biệt đặt các tổ chức đó trên quốc hội, như Đảng Cộng sản, hoặc ngang hàng với quốc hội, như Mặt trận Tổ quốc. Cụ thể, các đại biểu mới phải xoá bỏ điều 4 và điều 6 liên quan đến Đảng Cộng sản, và điều 9 và điều 111 liên quan đến Mặt trận Tổ quốc.

Theo điều 4, Đảng Cộng sản được công nhận là "*lực lượng lãnh đạo Nhà nước và xã hội*", và theo điều 6, quốc hội phải hoạt động "*theo nguyên tắc tập trung dân chủ*", nghĩa là ngược với nguyên tắc đa số bình thường được áp dụng trong các thể chế dân chủ thật sự. Theo điều 9, Mặt trận Tổ quốc được công nhận là "*cơ sở chính trị của chính quyền nhân dân ... cùng nhà nước chăm lo và bảo vệ lợi ích nhân dân... giám sát hoạt động của các cơ quan nhà nước, đại biểu dân cử và cán bộ, viên chức nhà nước*". Theo điều 111, chủ tịch ủy ban trung ương Mặt trận đó lại còn có quyền "*được mời tham dự các phiên họp của chính phủ khi bàn các vấn đề có liên quan*". Các điều trên đây cho Mặt trận uy quyền nhiều hơn cả quốc hội, vì nó được giám sát cả đại biểu quốc hội. Ngoài ra, như ta biết, theo luật lệ hiện hành, việc lựa chọn các ứng cử viên vào quốc hội là một đặc quyền của Mặt trận.

(Xem tiếp trang 31)